

[Miljøministeren]

Lad mig slå fast, som også enkelte ordførere har gjort det klart her i dag, at marginaljordsstrategiens sigte er at afbøde virkningerne af de problemer, som udviklingen i priserne og afsætningsvilkårene i de kommende år forventes at skabe for landbruget. Det var den enë målsætning. Men der er også en anden, og det er at løse nogle af problemerne for naturen og miljøet. De to ting går naturligt i fællesskab med hinanden.

I store dele af pressen og for øvrigt også i indlæg rundt omkring har det været fremstillet, som om det var regeringens hensigt at tvangsmarginalisere store områder og bogstavelig talt tvinge folk fra hus og hjem. Det har jo heller ikke skortet på udtalelser fra både organisatorisk og politisk hold om, at det, der var miljøministerens hensigt med dette her, i virkeligheden var at fratage den enkelte landmand hans jord.

En nøgtern gennemlæsning af redegørelsen og det materiale, der ligger til grund for denne, vil forhåbentlig overbevise enhver om, at dette ikke er tilfældet, og derfor er det en urimelig og helt uforståelig debat, der er blevet ført på visse områder i denne forbindelse.

Lad mig kort resumere udviklingen op til regeringens redegørelse:

I 1985 afgav Miljøministeriets styrelser et debatoplæg om marginale jorder og miljømæssige interesser. Dette blev fulgt op i en debat i januar 1986 i Folketinget, som pålagde regeringen inden 1. marts 1987 at fremlægge en samlet strategi på marginaljordsområdet, at fremskaffe de nødvendige ressourcer hertil og, indtil en strategi var vedtaget, at sikre et stop for inddragelse af ny jord under omdrift.

Herefter blev der iværksat pilotprojekter for 10 mill. kr. med henblik på inden for den meget stramt fastsatte frist for redegørelsen at fremskaffe det fornødne grundlag for redegørelsen.

Projekterne har været centreret om en række hovedproblemstillinger: alternative landbrugsafgrøder, skovtilplantning og grundvandsbeskyttelse, beskyttelseszoner og bevaring af ferske enge, natur- og landskabspleje, naturgenopretning, sikring af småbiotoper og friluftsliv i det åbne land. I alt er der gennemført 47 forskellige udredningsprojekter, hvis resultater foreligger i tekniskrapporter, som vil blive udgivet i løbet af forå-

ret. Sammenstillingen af resultaterne ligger til grund for redegørelsen og vil danne en god basis for det videre arbejde på marginaljordsområdet.

Den seneste tids udvikling, bl.a. inden for EF, har vist os, at vi simpelt hen er nødt til at forholde os til de spørgsmål, det rejser, hvis store dele af landbrugsproduktionen må opgives, fordi dyrkningen bliver uforholdsmæssigt dyr eller simpelt hen ikke kan give afkast.

Med redegørelsen lægger regeringen op til, at landbruget skal sikres muligheder for at overgå til andre former for landbrugsdrift, hvis den traditionelle produktion må opgives i områder, der er miljøfølsomme. Man kan bebrejde os, hvis vi lukker øjnene for den udvikling, der er i gang. Det, der måske er den største ulykke for dansk landbrug, er, hvis man gør det netop i de kredse, der har forpligtelsen til at træffe beslutningerne.

Det er endvidere tanken, at skovtilplantningen skal fremmes i områder, der er velegnede til dette, og at man f.eks. ved forvaltningskontrakter kan fastholde græsningsarealer m.v., hvor dette er hensigtsmæssigt. Derfor var jeg også meget glad for de udtalelser, der kom ikke mindst fra hr. Larsen-Ledet om, at vi må se i øjnene, at netop denne natur skal bevares, den skal plejes, ellers går den jo i vildnis.

Redegørelsen har sammenhæng med forholdene omkring vandmiljøplanen på den måde, at der automatisk vil blive tale om nedsættelse af nitratudvaskning, hvis arealerne ikke dyrkes intensivt eller slet ikke dyrkes. Hertil kommer, at man ved udlægning af bræmmer og zoner langs vandløbene vil medvirke til at nedsætte belastningen af vandløbene. I særlige tilfælde, ved større konkrete zoneprojekter, f.eks. en ådal, vil der blive tale om decideret genopretning af naturen.

Som anført i redegørelsen har EFs Ministerråd drøftet en række sociostrukturelle forslag, hvorefter der vil kunne gives støtte bl.a. til omlægning til mere miljøvenligt landbrug i sårbare områder. Disse forslag er nu vedtaget, og regeringen har under Landbrugsministeriet nedsat et hurtigtarbejdende udvalg, der bl.a. skal udarbejde forslag til ordningens udmøntning i dansk lovgivning. Udvalget er sammensat af repræsentanter for Landbrugsministeriet, Økonomiministeriet,